

A VINNAVÁRI LAKOMA.*

Voltatok-é, voltatok-é a vinnavári lakomán?

Megkondult szívem, mint harang s indultam a harang nyomán;
Tavas volt, ütközött a fű, Szentgyörgyvirág nyílt és kőkény,
És megvillant a csipkevár szédítő sziklafok szögén.

A vár alatt egy gyöngye lány harmattal rózsát öntözött.

Megszólítám és ő felelt s a szava gyöngyként gyöngyözött:

Hangjától muzsikált az ég, mint megpendült kristálybura,

És szólt: „az ottan Vinnavár, és vár rád Vinnavár ura.“

Alig kongattam a kaput, már szárnyat nyitattalanba tárt,

És fürge szolgálattelvők hozták az enyhítő pohárt;

Alomzenével üdvözölt a táruló márványterem,

Arany volt ott minden kehely, és minden öltözék selyem.

Szóló szőlő könnyével forrt a rózsaszín kristálypalack,

Mosolygó alma kacagott, csengetett a csengő barack.

És körbe röpké ifjú raj zsongott, mint méz körül a méh,

Orcáikon szebb mámor ült, mint szent malaszt ha hintené.

... S fején tiarás glória, testén lobogó lángruha,

Szemében örök hatalom, ott dőzsölt Vinnavár ura.

Szemében egyetlen sugár, minek is több avagy tovább?

Felé röpült a balga szív, elébe tört a gyenge láb ...

Rebegttem: „Üdvözöllek én, mint az örökkön egy királyt!“

S ő felölelt, ölére vett, aranykelyhéből megkínált.

Ittam mohón, ettem mohón, és elhittem az éneket:

„Örök vasárnap a világ, itt sohse érünk pénteket!“

Erembe tűz, agyamba tűz s két karba újult két karom,

Jaj, megfogott, mint rabbilincs, a vinnavári hatalom ...

— — — És mindig új tál, új pohár, és mindig új étel, ital,

Új dal és új vendégsereg, és mindje első-fiatal,

És mindig új tánc, új zene, és mindig forróbb ölelés,

És mindig új éh-szomjúság, és minden újult csók kevés —

Gyöngyös kacajban jár körül közöttünk Vinnavár ura,

Körötte száz apródfű, mosollyuk oly aranyfura,

És mindje vékákat cipel, a véka színig színarany,

Fől kacag Vinnavár ura: „Ide boldog, boldogtalan!

Töltsétek színig zsákokot, kötényt, zsebet és zsebruhát,

Sírig megemlegessetek, az örök Vinnavár urát!

Kakas kiált, az ég fakul, csillag vakul, siessetek!

Az éj lejárt, de itt a kincs, örökkön emlegessetek!“

* Vinnaváráról tartja az ungmegyei nép, hogy annak ördögös ura vendégeit pompás lakomával, ajándékokkal halmozta el. De a várat elhagyva, a vendégek szörnyű éhséget éreztek és kincseik hamura váltak, mert minden, amit kaptak és élveztek, szemfényvesztő csalás volt, ördögi praktika.

És térdre hullt a balga nép, és balgán térdre hulltam én.
 És minden ajkon hála kelt és könnycsepp mindünk két szemén.
 „Szegényen s éhesen jövénk, lakottan s rakottan megyünk,
 Hozsánna, Vinnavár ura! Urunk, királyunk, istenünk!”
 Kacagott Vinnavár ura, kacajja csengett, mint a kés:
 „Másé az új nap, új öröm, s ujjent a vendégeskedés.”
 De míg a kapu ránk szakadt, ajkunkról hála gyöngyözött,
 Lent egy szipirtyó vihogott és vérrel tüskét öntözött.
 Hihi... hogy szolgált Vinnavár? Fogatlan innyel vigyorog.
 Hangjára felnyög fent az ég, mint messzi mennydörgés morog,
 Megyünk, de tagunk mint ólom, bár mintha könnyebb vón batyunk,
 A szívünkön nagy szívfogás, de hallgatunk, még hallgatunk...
 ... Együnk sóhajt most s lopva néz, a másik félénken kitör:
 „Annyi aranykehely után, s oly égedelmes szomj gyötör...”
 A harmadik: „Ha két napon nem ettem vón, úgy éhezem...”
 S a negyedik: „Lábbam nehéz, mindjárt letör a két kezem...”
 És görcsbe rándul minden ajk és minden orca torzra ráng,
 Falat kenyérért, korty vizért esd száraz nyünk, szomjú szánk.
 S kibontva könnyülő batyunk, ó szemfényvesztés, iszonyú,
 Minden arany kopott kavics, és minden drágakő hamu...
 Gyomrunk üres, batyunk üres, s üres szívünk majd meghasad,
 És fenntől Vinnavár ura tombolva, őrzöngön kacag,
 S kiált: „Bohók, bohók, bohók, bénulva kong a szívetek,
 Kiloptam onnan egy rúgót, amíg ölemben ültetek...”
 S nyittatja újra a kaput, toborzza az új híveket,
 S mi hasztalan lelkendezünk: szemük vakult, fülük siket.
 Mert írva van: Mindenkinek terítnek egyszer Vinnavárt,
 Megnyitják érte a kaput, megtöltik érte a pohárt,
 Fölbúg szívében a harang s tapossa a harang nyomát,
 Hogy végiglakja és lakolja a vinnavári lakomát.

Berde Mária.